

Nieuwsbrief SamenSprak Lelystad juni 2021

Beste mensen,

Het is alweer enige maanden geleden dat jullie een Nieuwsbrief van SamenSprak kregen. Door de lange Lockdown viel er ook niet zoveel nieuws te melden, al zijn we wel bijna elke week actief geweest voor SamenSprak.

Vergaderingen gingen en gaan nog steeds online, maar verder werken we hier om de beurt op kantoor in het gebouw van Welzijn.

Thuis hebben ook wij verscheidene Webinars van Het Begint Met Taal gevolgd.

Vanuit SamenSprak hebben ook verscheidene taalcoaches hier aan mee gedaan.

Inmiddels hebben we alle drie onze eerste vaccinatie gehad en komen de data van de 2^e prik in beeld. De eerste afspraken voor intakegesprekken worden dan ook al voorzichtig gemaakt.

In de bibliotheek zijn de inloop en de participatiegroep recent weer van start gegaan.

Deelnemers die een inburgeringstraject volgen moeten namelijk ook verplicht deelnemen aan een participatiegroep.

In de bibliotheek zijn er weer Coronaregels, zoals op 1 1/2 meter afstand in de kring zitten bij de Participatiegroep.

[Zodra jullie weer mogen oefenen in de bibliotheek zullen we dit melden.](#)

We hopen dat veel taalcoaches zich ook hebben laten vaccineren en het werk over een poosje weer durven op te pakken.

Gelukkig zijn veel koppels online doorgedaan, maar er gaat toch niks boven elkaar in het echt ontmoeten.

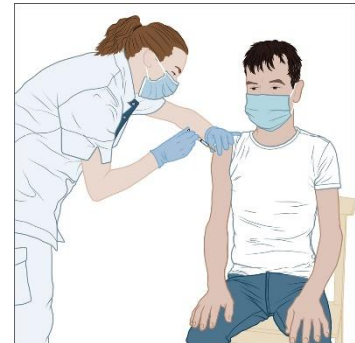
Een grotere activiteit als Vier de Zomer zit er in juni nog niet in.

We hopen dat dit ergens in de 2^e helft van het jaar weer veilig mogelijk kan zijn.

In het nieuws is momenteel dat in bepaalde groepen allochtonen de vaccinatiebereidheid erg laag is.

Soms komt dit doordat de informatie vanuit de overheid niet goed begrepen wordt.

Misschien kunnen jullie als taalcoaches dit onderwerp eens aankaarten bij je taalmaatje.

In de Nieuwsbrief van Het Begint Met taal las ik de volgende leestip.

Als jij taal, cultuur en onderwerpen rondom nieuwkomers en migratie interessant vindt, dan is het boek 'Liefdesverklaring aan de Nederlandse taal' zeker iets voor jou. De in Roemenië opgegroeide Mira Feticu heeft in bijzondere notities haar ervaringen verwoord over “de liefde voor de Nederlandse taal en de pijn van het achterlaten van je moedertaal”. Aanrader!

Ook al konden veel activiteiten niet doorgaan, toch is er een speciale activiteit wel doorgedaan.

En wel de verkiezing van de Sociaal Werker van het jaar 2021.

Onze eigen Bojoura Hoekstra ,o.a. actief als coördinator van de VoorLeesExpress en de Participatiegroep was genomineerd als een van de drie Sociaal Werkers uit heel Nederland.

Bojoura Hoekstra (genomineerde Sociaal Werker 2021)

Bojoura Hoekstra was een van de drie genomineerden voor de Verkiezing Sociaal Werker van het Jaar 2021. Bojoura zet zich als sociaal cultureel werker bij Welzijn Lelystad in voor Huis voor Taal om kwetsbaren met een taalachterstand, of geen of beperkte digitale vaardigheid, te helpen. Dat doet ze met hart en ziel. Ze is daarbij innovatief en creatief.

Bojoura won niet, maar ze maakte in Amersfoort indruk met haar bevoegdheid t.a.v. het werken met mensen en kinderen met een taalachterstand. Ze zal hier in de loop van het jaar dan ook af en toe informatie over mogen gaan geven in het land.

In haar bedankspeech benadrukte Bojoura hoe belangrijk het is dat we mensen met een taalachterstand of geen of beperkte digitale vaardigheid aandacht blijven geven.

Tot slot noemde ze het volgende:

“ alleen samen kunnen we dit mooie werk doen en zo met kleine stapjes het verschil maken voor veel kwetsbare mensen”...

Hiermee sloeg ze de spijker op de kop, want als SSL coördinatoren alleen kunnen wij weinig betekenen voor anderstaligen, maar samen met jullie, onze taalcoaches, kunnen we vele mensen een stap(je) vooruit helpen.

Recent heb ik zelf stukjes gelezen in het boek “Verstaanbaar spreken in zeven stappen” van Marieke Goedegebure.

Marieke is o.a. NT2 docent en logopedist en voor Het Begint Met taal verzorgt zij Webinars over uitspraak. Het boek is bedoeld voor NT2 docenten en dus niet zozeer voor vrijwillige taalcoaches.

Toch heb ik er wat informatie uit over geschreven die misschien voor jullie ook wel interessant is.

Anderstaligen laten de **klemtoon** vaak niet duidelijk genoeg horen of leggen de klemtoon op de verkeerde plek in een woord.

Dat is slecht voor de verstaanbaarheid.

De plaats van de klemtoon ligt in het Nederlands niet in elk woord op dezelfde plaats.

Televisie...corona...papegaai... om maar een paar voorbeelden te noemen.

Per taal is dit verschillend en dat maakt het ook zo lastig voor anderstaligen die het in hun moedertaal anders gewend zijn.

In het Pools en Frans ligt de klemtoon bijvoorbeeld altijd op dezelfde plaats.

In het Mandarijn heeft elke lettergreep zelfs een eigen toonhoogteverloop, dit is bepalend voor de betekenis van woorden.

We noemen dat een toontaal.

Op papier zie je niet waar de klemtoon ligt, in woordenboeken wordt deze aangegeven d.m.v. een streepje of doordat er een ' vooraf gaat aan de lettergreep die de klemtoon krijgt.

Bijvoorbeeld: koffie of 'koffie

Een paar tips:

- Lettergrepen met een zg stomme e krijgen nooit de klemtoon:
be-,ge-, ver-, -ig, -lijk, -en (beleefd, gezien, verdwaald, lelijk, aardig, skiën)
- Samenstellingen
De klemtoon ligt op het eerste woord: koektrommel, zwembad, winkelwagentje
- Woorden met een dubbele aa, oo, uu, ee hebben de klemtoon op het eind: telefoon, banaan, natuur
- Scheidbare werkwoorden: hierbij ligt de klemtoon op het voorzetsel.
Bijvoorbeeld het woord afspreken, ook in een zin waarbij dit werkwoord gescheiden wordt gebruikt komt de klemtoon op het voorzetsel. "waar spreken we af?"
- Dit geldt ook voor afkortingen zoals INGu
- Eindlettergrepen van woorden van Franse origine -eur,est,ist,ant,ent krijgen de klemtoon op het eind.
Bijvoorbeeld: chauffeur, bureau, restaurant

Tijdens het spreken met je deelnemer zou je bewust aandacht kunnen besteden aan het gebruik van de klemtoon.

Schrijf bijvoorbeeld op een blaadje; tomaat, kwartier en kantoor

Omcirkel nu de dubbele klinker en onderstreep de klemtoon.

Lees de woorden voor en maak een onderstreefgebaar bij de laatste lettergreep.

Laat je taalmaatje de woorden nazeggen en laat ook de gebaren mee doen.

Bij de uitspraak van een tweede taal speelt de moedertaal een belangrijke rol. Elke taal heeft een andere set met **klinkers en medeklinkers**.

Als de klanken niet voorkomen in hun eigen taal, maar wel in het Nederlands, dan kan het erg lastig zijn om zo'n klank goed te leren uitspreken op latere leeftijd.

De ui klank is voor veel anderstaligen erg moeilijk om goed te leren uitspreken, omdat deze klank in o.a. het Engels, Syrisch-Arabisch, Spaans, Pools, Mandarijn en Tigrinya (taal uit Eritrea) niet voorkomt.

Zo komt de klank [h] niet voor in het Spaans en Pools en Mandarijn.

De [ng] klank niet in het Syrisch-Arabisch, het Spaans en Pools....maar weer wel...in het Mandarijn.

Komt er weer eens een Webinar over uitspraak, dan is het een goed idee om daar aan mee te doen...mocht je dat niet allang gedaan hebben.

Hartelijke groeten van Jos, Nicole en Elselien

